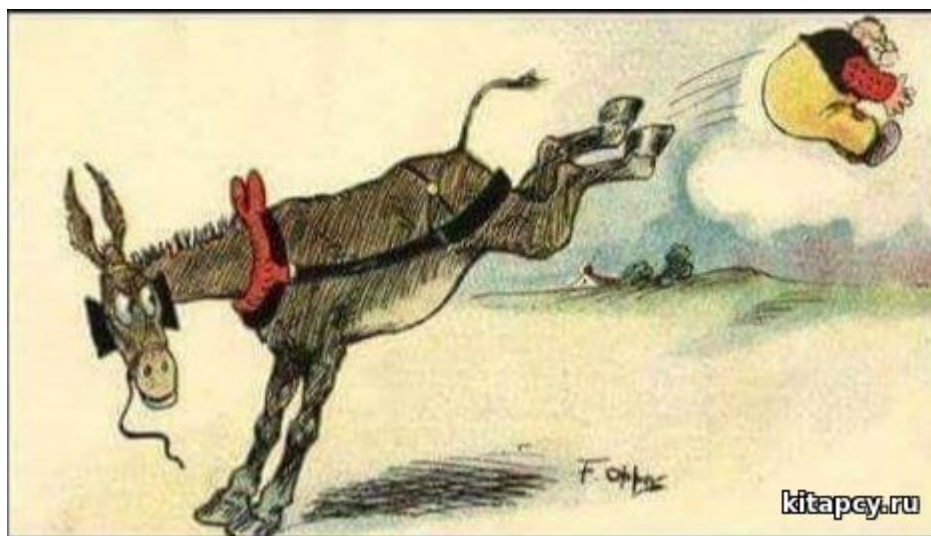

Magdan kánlerini işledýänler puluna dözenok!

Category: Kitapcy, Publisistika

написано kitapcy | 25 января, 2025

Magdan kánlerini işledýänler puluna dözenok! MAGDAN KÄNLERINI IŞLEDÝÄNLER PULUNA DÖZENOK!

Magdan káninde bolan heläkçilik zerarly düýn ýüregim ýene bir gezek syzlady!

Nýu-Ýorkdan elektron salgyma hat geldi.

Gelen haty okanymda Amasrada kyrk bir ildeşimiziň ömür tanapynyň üzülmegine sebäp bolan magdan káni heläkçiliginiň «kysmat» däl-de, jenaýatdygyny gynanç bilen oýladym.

«Nýu-Ýork bilen Amasra etrabyňyň näme baglanşygy bar?» diýmegiňiz mümkin.

Ony häzir düşündirjek bolaryn.

* * *

ABŞ-da firmalary bolan we häzirem Nýu-Ýork şäherinde ýaşap ýören türk işewüri Jenk Tunjaý Amasradaky magdan heläkçiligini eşidende, ýadyna birnäçe ýyl mundan öň bolup geçen bir duşuşyk düşüpdür, ýüregi syzlap, gynanç bilen şeýle ýazypdyr: «Magdan kánlerini işledýän kärhanalaryň ýolbaşçylary pullaryna dözüp, ösen tehnologiýanyň duýduryjy sistemalaryny ulansalar, günäsiz işçileriniň ömürlerini halas edip bilerlerdi».

* * *

Magdan kánlerini işledýän kärhanalaryň puluna dözmeýändiklerini aýdýan Jenk Tunjaý Nýu-Ýorkdan maňa ugradan hatynda şeýle ýazýar:

«Hut meniň özüm 17 ýyl bári magdan kánini işledip gelyän Mehmet Hattata birnäçe ýyl öň şeýle sistemanyň bardygyny aýdypdym...

Ol «Oh-ho, gymmat eken!..» diýdi-de, gitdi...

Indem nije janlarymyz gitdi. Galany ýetik bize...

Daşary ýurtda, siwilizlenen ýurtlarda grizu partlamaýar. Olaryň kysmaty tehnologiýa. Kysmatyň özüni oturdýan tehnologiýa bar».

(Jenk Tunjaý, Nýu-Ýork).

* * *

Mehmet Hattat heläkçiligiň ýüze çykan magdan ojagynyň eýesi bolmasa-da, onuňam şol töwerekde işledýän magdan kánleri bar. «Oh-ho, gymmat eken!..» diýip, alynmaýan howpsuzlyk sistemasyny ýa-da şol hildäki ulgamy almaýan bolsa, şeýle heläkçilik onuňam başyna gelip biler. Ýatlatmak biziň borjumyz!

Puluňa dözülip, Günbatar ýurtlarynyň ulanýan howpsuzlyk sistemasy gurlan bolsady, 41 sany günäsiz işçi eklenç ugrunda janyny pida etmeli bolmazdy!

Magdan heläkçilikleri kysmat ýa-da takdyr däl-de ylymda we tehnologiýada yza galmagyň netijesidir.

• Amerikanyň Birleşen Şatlary watan dönüklerini näme edýär?

1973-1977-nji ýyllarda ABŞ-nyň Daşary işler ministri bolup işlän Genri Kissinjer öňümizdäki ýyl 100 ýaşaýar.

Kissinjer täsin adam... Birnäçe ýyllap ABŞ-nyň Döwlet Howpsuzlygy boýunça geňeşçisi bolup işlän Kissinjeriň geçmişde bolup geçen köpsanly ganly wakada eli bar.

Birnäçe ýyl mundan öň Nýu-Ýorkdaky «Rokfeller» fondunda eden meşhur çykyşy amerikan daşary syýasatynyň ýüzüni görkezýär

diýsek, ýalňyşdygymyz bolmaz. Ol şeýle diýýär:

– Amerikanyň nämüçin güýçlüdigini bilýäňizmi? Biz aramyzdaky watan dönüklerini öldürýäris. Başga ýurtlardaky watan dönüklerini bolsa gahrymana öwrüp, şol ýurtlaryň iň ýokary wezipelerine getirýäris. Ýagny, içimizdäki watan dönüklerini ýok edip, daşardaky dönükleri gyrnak ýerine ulanýarys. Ine, şonuň üçinem dünýä biziň aýamyzda.

• HENEK: Hetdini tanan eşek

Eşekleriň biri tokaýda zol aňňyryp duranmyş.

Haýwanlar oňa «Boldy, bes etsene, kellämizi güp ýaly çişirdiň!» diýipdir.

Eşek “Size nämäý? Meniň keýpime goşular ýaly siz kim? Islesem agynap oýnaryn, islesem jort ataryn» diýip, ýene aňňyrmaga duranmyş...

Haýwanlar eşegiň eşekdigini bilýändikleri üçin «Poha daş atsaň, üstüňe syçrar» sözünü ýatlap, dymyp oňupdyrlar.

Biraz wagt geçensoň, tokaýlaryň şasy ýolbars gelenmiş. Bir seretse, eşek durman aňňyryp oturanmyş. Ol şeýle bir arlapdyr welin, eşek şobada lal-jim bolaýypdyr.

At ýuwaşlyk bilen eşegiň ýanyna barypdyr-da: «Bol-da, aňňyr-da indi! Nämä dursuň?» diýipdir.

Eşek «Ýoook!» diýip jogap beripdir. «Hernäçe eşegem bolsam, meniň eşekligim şuňa çenli!»

• GÜNÜŇ SÖZI

Durmuş – haýyn duzaklar bilen doludyr. Möhümi şoňa düşmezlikdir!

Rahmi TURAN.

«SÖZCÜ» gazetini, 19.10.2022 ý. Publisistika